

VAN HEINDE

Waiers

BENIN

Koelte voor de Edo

Deze cirkelvormige waaier (63,4 x 39,8 x 3,6 cm) is in de 19de eeuw gemaakt door de Edo uit Benin-City in Nigeria. Hij is gemaakt van onge looid ossenleer waarop hier en daar nog zwart haar aanwezig is. De applicaties op de voorkant zijn van rood flanel en witte antilopen huid. De houten greep is met leer bekleed en heeft een lus om de waaier aan op te kunnen hangen.

British Museum, Londen

JAPAN

Eeuwenoude waaier van gevlochten bamboe

Deze waaier (48 x 29,1 x 1 cm) is zo'n vier eeuwen geleden, aan het begin van de Edo-periode (1600-1868), in Japan gemaakt van gelakt hout en gevlochten bamboe.

De versiering, een landschap van pijnbomen, stromend water met drijvende chrysanten, is in goud uitgevoerd. Een inscriptie geeft aan dat de waaier eigendom is geweest van een zekere Toyotomi Hideyoshi.

Rijksmuseum, Amsterdam

EN VERRE...

KANTON, CHINA

Brisé-waaier

Een brisé-waaier van hout, rond 1840 in Kanton vervaardigd. Aan beide zijden is een tafereel afgebeeld in lakwerk van twee kleuren goud op een zwarte ondergrond. De waaier telt 24 benen die met een paars satijnen lintje worden samengehouden. De spanwijdte is ongeveer 44 cm. Rijksmuseum, Amsterdam

Versierde handgreep

Op de Marquesas-eilanden, een groep eilanden in Frans-Polynesië in de Stille Oceaan, werden waaiers gedragen door belangrijke personen van beide geslachten als teken van sociale status. Tegen het begin van de 19e eeuw begon men naast de waaiers ook de grepen te versieren met kleine 'tiki' (menselijke afbeeldingen).

Metropolitan Museum of Art New York

MARQUESAS-EILANDEN

Ter ere van Oshun

Deze koperen waaier met gegraveerde symbolen en tekens is gemaakt ter ere van de riviergodin Oshun, verantwoordelijk voor vruchtbaarheid en kinderzegening. Priesteressen van de cultus droegen deze waaiers langs de oevers van de rivier Oshun in ceremoniële processies tijdens festivals. De metafoor van de waaier is dat Oshun in staat is haar aanbidders te kalmeren (hun geest af te koelen) op dezelfde manier als een waaier het lichaam koelt. Het beangstigende is, dat ze haar waaiers niet alleen in positieve zin kan gebruiken, maar ook als messen die ze gooit naar diegenen die haar woede opwekken.

Collectie Ursula Voorhuis

NIGERIA